

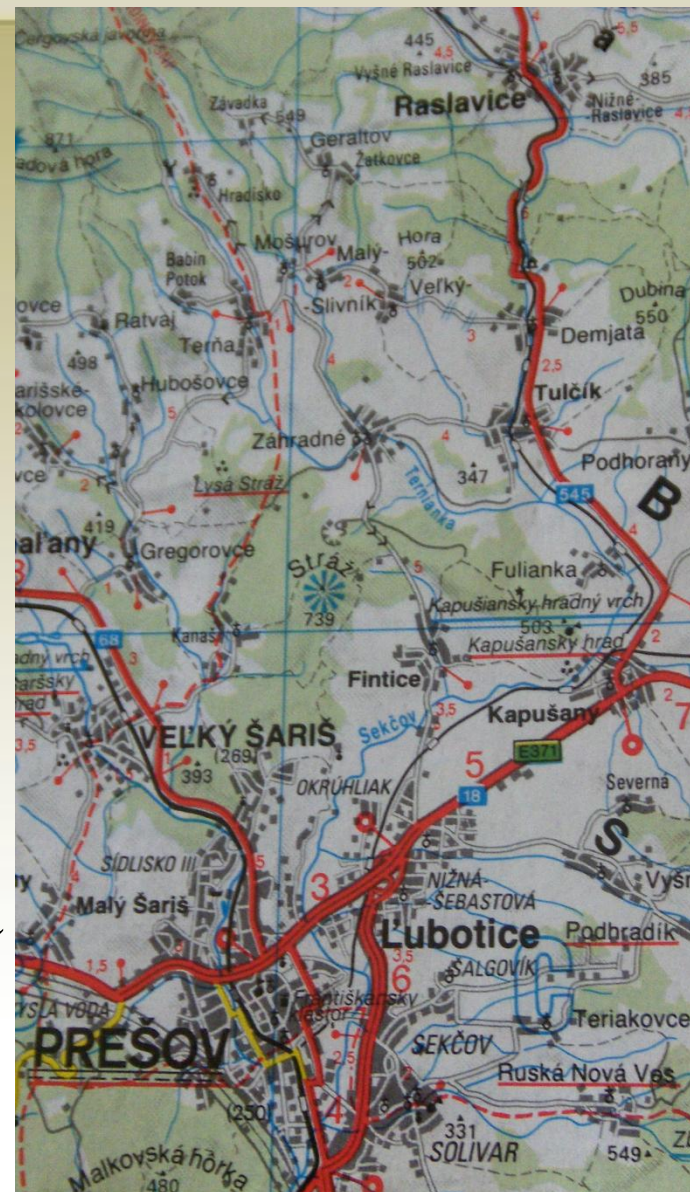
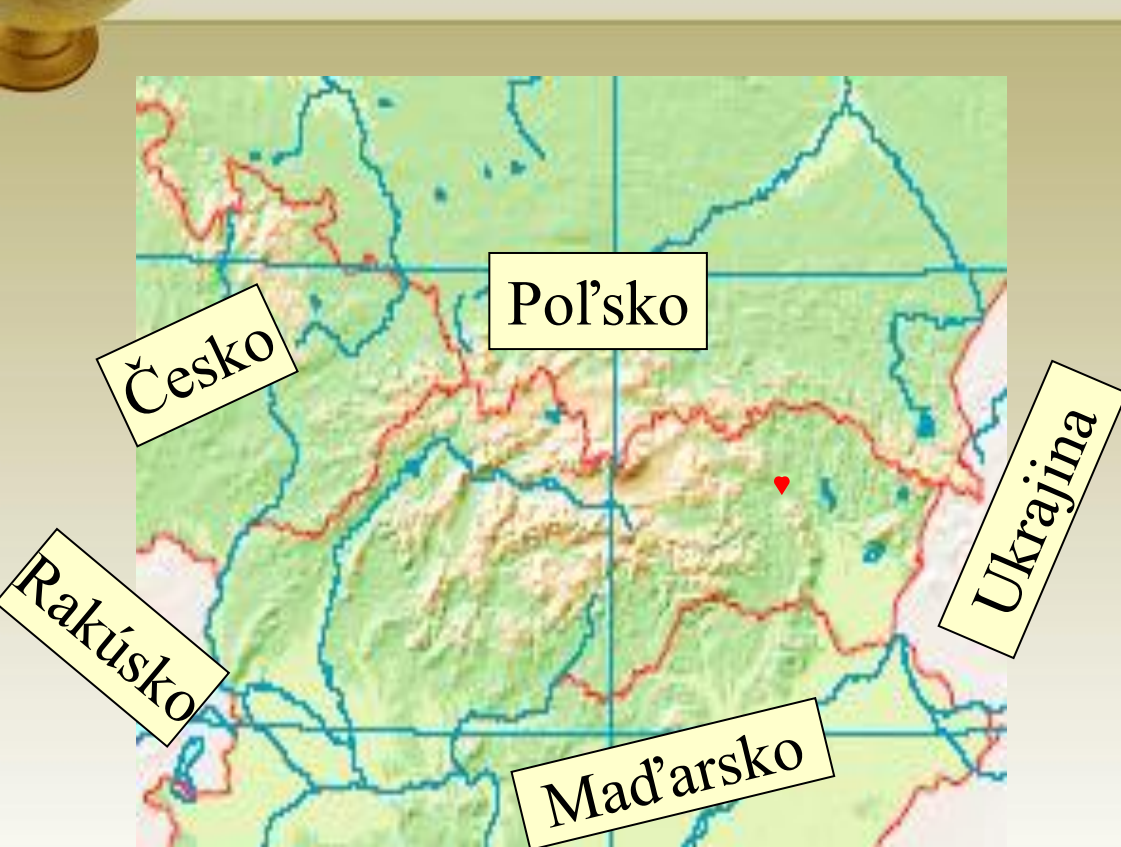

FULJANKA

PaedDr. Modráková Klimkovská

2006/2007

Kde sa obec nachádza

Pozorovateľ má z Fulianky možnosť vidieť na SZ pohorie Čergov, na JV pohorie Slánske vrchy, na SV vrch Haľagoš, na J Kapušiansky chrbát, na JZ vrch Stráž.

Geografická poloha

Geograficky je poloha Fulianky daná súradnicami:

- **49 10** severnej zemepisnej šírky
- **21 20** východnej zemepisnej dĺžky

- ❖ leží v oblasti Nízkych Beskýd, v geomorfologickom celku *Beskydské predhorie* – Zahradniarska brázda

- ❖ v nadmorskej výške od **267** „Chalaš“ do **296** m.n.m. „Valal“, pod Kapušanským hradom

Zemepisné údaje o obci

- ❖ Nižšie položená časť obce, jej obyvateľmi nazývaná „*Chalaš*“, leží na nive rieky Sekčov.

- ❖ Vyššie položená časť obce „*Valal*“ leží na pahorkatine, ktorá prechádza do hrasti. Ako hrasť totiž nad okolitým terénom vystupuje Kapušiansky chrbát. Po jeho obidvoch stranách prebiehajú zlomy.

Dopravná poloha

- ❖ Fulianka je obec patriaca do Prešovského kraja, Prešovského okresu, ležiaca severovýchodne od Prešova.
- ❖ Vzdušná vzdialenosť medzi Prešovom a Fuliankou je asi 11 km.
- ❖ Cestná vzdialenosť je 15 km. Z Prešova vedie cesta E371 (*smer Vranov*), v Kapušanoch cesta č. 545 (*smer Bardejov*), po 4 km odbočka na cestu 2. triedy.
- ❖ Železničná vzdialenosť je 14 km.

Základné údaje o obci

- ❖ Prvá písomná správa o obci je z roku 1410
- ❖ Nadmorská výška *277 m. n. m*
- ❖ Katastrálna výmera *381 ha*
 - z toho:* poľnohospodárska pôda *300 ha*
 - lesná pôda *17 ha*
- ❖ Starosta obce: František Miškuf
- ❖ Obecný úrad Fulianka – Fulianka 3
 - ❖ telefón: 051/7941 211
 - ❖ PSČ 082 12

Kataster obce

- ❖ Výmera katastra – **381 ha** – plošne malé katastrálne územia v Prešovskom okrese.
- ❖ Samotná obec Fulianka je v katastri umiestnená asymetricky – v jeho južnej časti.
- ❖ Obec Fulianka hraničí s tromi obcami Prešovského okresu:
 - ❖ na juhu – obec Kapušany pri Prešove,
 - ❖ na východe a severovýchode – obec Podhorany,
 - ❖ na severe a západe – obec Tulčík.

Klimatické podmienky v obci

- ❖ V posledných rokoch sú vo Fulianke horúce a suché letá.
- ❖ Prietrž mračien spôsobuje každoročné záplavy.

Vstup do obce.
800 metrov od koryta rieky Sekčov,
tekla nová rieka.

Normálny stav

Zvýšená hladina

Medardova kvapka - 2006

Čiastočný ústup veľkej vody

Zvýšený stav vodnej hladiny

Príroda v obci

- ❖ V obci však nájdeme aj čierne skládky odpadu.
- ❖ Niektorí obyvatelia obce vypaľujú suchú trávu a polia po zbere úrody.

Prvá písomná zmienka

V *Sárosvármegye monografiaja* od Sándora Tótha v I. diele na strane 158 spomínaná je prvý raz naša obec pod menom Fulyán. Jej začiatky sa datujú v roku 1410.

Vývoj názvu obce

- ❖ 1773, Korabinského lexikón 1786 *FULYAN, FULANKA*,
- ❖ Lipského Repertórium 1808 *FULYÁN, FULÁNKÁ*,
- ❖ 1863-1873 *FULYAN*,
- ❖ 1877-1913 *FULYÁN*,
- ❖ 1920 *FULANKA, POLANKA*,
- ❖ 1927 –1948 *FULANKA*,
- ❖ 1948 *FULIANKA*

Z histórie obce *(podľa obecnej kroniky)*

- ❖ Rieka Sekčov, môže mať vznik v období treťohor.
- ❖ Prví obyvatelia na území Fulianky patria podľa posúdenia keramických nálezov (z mladšej doby kamennej – hrot, klin, nôž) do okruhu kultúry s takzvanou bukovohorskou keramikou. Táto kultúra je pomenovaná podľa Bukovských hôr v Maďarsku.
- ❖ Pri výskume Archeologického ústavu SAV Budinský, Krička v r. 1954 – 55 našli v katastri obce popolnicu z mladšej doby kamennej.
- ❖ Píše sa rok 1347 *Possesio Capi cum loco castris* = obec s miestom opevneného hradu. Fulianka leží pod Kapušanským hradom v Maglód heyzség = Maglódské pohorie.
- ❖ Pred tisícimi rokmi toto pohorie malo meno „Klinika“ a v minulosti soptilo. Je tvorené výlevnými horninami a dodnes tu nájdeme síru a iné vulkanické zbytky.

Dominanty obce

Chrám sv. Kozmu a Damiána

- barokovo-klasicistický
- výstavba trvala 60 rokov
- dokončený v roku 1800
- vnútorné zariadenie s ikonostasom je z roku 1897
- historická pamiatka: obraz sv. Kozmu a Damiána z konca 18. st., maľovaný na dreve hrušky
- najväčší zvon vo veži bol zhotovený v roku 1922, finančne naň prispeli veriaci z Ameriky
- odpust: 29.jún – sv. Peter a Pavol

Základná škola, materská škola

- Najstaršia zmienka o škole v obci pochádza z roku 1746.
 - Budova školy bola postavená roku 1901.
 - K nej bola pristavená terajšia materská škola.
-
- Škola je vybavená šiestimi počítačmi pripojenými na internet.
 - Dnes ju navštevuje asi 15 žiakov.

Zvyky a tradície

- ❖ Dedinské ochotnícke divadlo
 - ❖ prvé divadelné predstavenie
 - ❖ posledné divadelné predstavenie
- ❖ Na miestnom futbalovom ihrisku sa hrajú „ženatí“ verzus „slobodní“, je to v rámci sviatkov sv. Petra a Pavla.
- ❖ Počas Veľkonočných sviatkov sa dodržiavajú cirkevné tradície. Vo veľkonočný pondelok chodia chlapci s vedrami oblievať dievky po dedine.
- ❖ Počas Vianoc idú ľudia na polnočnú omšu.
- ❖ Na deň detí pripravuje obecný úrad v spolupráci s dobrovoľným požiarnym zborom zábavno-športový deň.

Folklór 2005

Po dlhom čase bolo
zorganizované vystúpenie
folklórnych skupín.

Kňazské primície – 2006

- ❖ Z obce pochádza niekoľko grécko-katolíckych kňazov a rehoľných sestričiek.
- ❖ Posledné primície sme mali v roku 2006.

Obyvatelia obce – minulosť

Prvé sčítanie ľudu na území Rakúsko
uhorskej monarchie - rok 1784

Počet domov		40
Počet rodín		47
Počet občanov		282
vzdialených		3
cudzinci		13
skutočný stav obyvateľstva		292
Muži	ženatí	60
	slobodní	85
	spolu	145
Ženy	spolu	137
farári		1
mešťania		2
sedliaci		24
dedinčania		12
želiari		36
iní		13
Potomci	od 1-12 r.	39
	od 13-17 r.	18

Farský súpis – rok 1818

Počet domov	58
Počet domácnosti	66
Sedliaci	31
Želiari-domkári	51
Synovia v rodine	89
Ženy v rodine	192
Počet členov domácnosti	366
od 17 roč.	80
18-40 roč. ženatí	32
18-40 roč. slob.,vdovci	22
nad 40 r.	34
katolíci	171
Židia do 17 r.	2
Židia 18-40 r.	1
Vojaci vyslúžilci ženatí	2
vojaci vyslúžilci slobodní	1

Obyvatelia obce - súčasnosť

❖ Celkový počet
obyvateľov: **367**

❖ Muži: 53%

❖ Ženy: 47 %

❖ **Národnosť:** slovenská

❖ **Vierovyznanie:**

❖ Grécko-katolícke

❖ Rímsko-katolícke

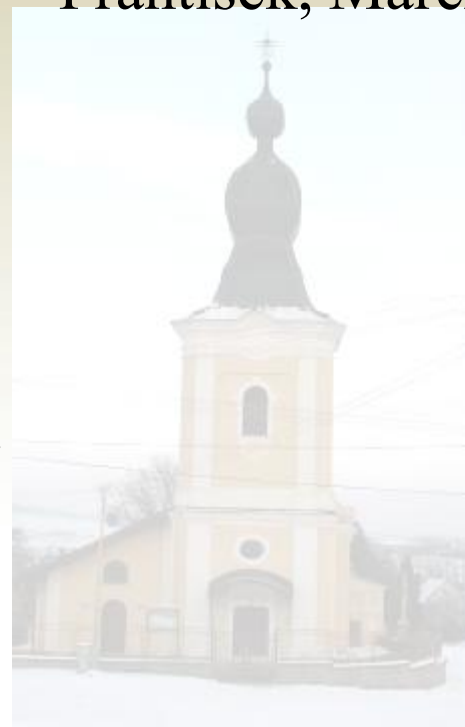
❖ Bez vyznania

Najpočetnejšie krstné mená:

❖ ženské: Mária (33x), Anna (20x),
Helena, Eva

❖ mužské: Ján (20x), Peter (16x),
Štefan, Jozef, Miroslav,
František, Marek

Grécko-katolícky kostol sv. Kozmu a Damiána

Samospráva obce

- ❖ Starosta obce: František Miškuf
- ❖ Obecné zastupiteľstvo: 5 poslancov

- ❖ Priority v rozvoji obci:
 - ❖ Udržať v obci škôlku a školu
 - ❖ Podporiť rozvoj cestovného ruchu (snahy o vybudovanie cyklotrasy)
 - ❖ Rekonštrukcia obecného rozhlasu, osvetlenia a obecných komunikácií.
 - ❖ Vybudovanie vodovodu a kanalizácie

Ekonomika obce

- ❖ Služby v obci:
 - ❖ Materská škola
 - ❖ Základná škola – 1.-4.ročník – jednotriedna
 - ❖ Obecný úrad – prístup na internet
 - ❖ Obchod – potraviny + zmiešaný tovar
 - ❖ Jazdenie na koňoch
 - ❖ Výcvik psov
 - ❖ Holič a kaderníčky (súkromné osoby)
- ❖ Výroba: BESOP – plastové výrobky: kvetináče, misky, ...
- ❖ Obyvatelia dochádzajú za prácou hlavne do Prešova, ale mladí ľudia odchádzajú aj do zahraničia.

Turistika v obci

❖ Blízke okolité lesy ponúkajú veľa zaujímavého. Okrem nádhernej prírody, množstvo zvierat a lesných plodov. Miestni poľovníci majú niekoľko trofejí.

❖ Zároveň je tu možnosť zajazdiť si na koňoch. Konajú sa tu aj tréningy parkúrového jazdenia.

Zaujímavosti

- ❖ Poštu občanom v pracovné dni nosí doručovateľka z pošty v Kapušianoch pri Prešove, pretože priamo vo Fulianke nie je pobočka pošty.
- ❖ Paradoxom je, že v obci nenájdete žiadnu poštovú schránku.
- ❖ V obci nie je zdravotné stredisko, a tak obyvatelia za lekármi dochádzajú do Kapušian, resp. do Prešova.
- ❖ V obci nemáme krčmu, alebo iné pohostinstvo. Je to na okolí veľmi nezvyčajný jav.

Zaujímavosti z histórie

- ❖ V roku 1892 postavili cez chotár obce železničnú trať z Prešova do Bardejova.
- ❖ Elektrina v obci mala byť už v roku 1930, ale keďže polovica obyvateľov obce bola proti elektrine, s elektrifikáciou obce sa začalo až v roku 1939.
- ❖ Miestny rozhlas bol zavedený v roku 1950.
- ❖ Prvá telefónna linka do obce bola zavedená v 1956 na MNV.
- ❖ Prvý čiernobiely televízor bol v obci od roku 1960.
- ❖ Prvé auto vo Fulianke mal František Fortuna v roku 1962.
- ❖ Prvý farebný televízor bol v obci od roku 1980.
- ❖ K 31.12.1982 počet popisných čísel domov dosiahol číslo 100.
- ❖ V roku 1986 začali práce na plynofikácii obce.

Ja a moja obec

- ❖ Narodila som sa v Prešove.
- ❖ Do Fulianky sme sa presťahovali, keď som mala 5 rokov. Tu som vyrástla.
- ❖ Je to celkom pekná dedina, ibaže sa v nej „nič nedeje“
- ❖ Aj dopravné spojenie s okolitým svetom by mohlo byť lepšie.

Pohľad zo strechy nášho domu

Ďakujem Vám za pozornosť
a pozývam Vás na návštevu

Literatúra

- ❖ **KRONIKA FULIANKY.** Obecný úrad Fulianka
- ❖ **MATRIKA FULIANKY.** Farský úrad Fulianka
- ❖ Majtán, M. (1972): **NÁZVY OBCÍ NA SLOVENSKU ZA OSTATNÝCH DVESTO ROKOV.** Vydavateľstvo SAV Bratislava, 672 strán
- ❖ Kolektív (1978): **RETROSPEKTÍVNÍ LEXIKON OBCÍ ČSSR 1850 – 1970.** FSÚ Praha, 1184 strán
- ❖ **ŠTATISTICKÁ ROČENKA – OKRES PREŠOV** (1981), OO-SŠÚ, 251 strán
- ❖ Kolektív (1983): **SČÍTANIE LUDU, DOMOV A BYTOV 1980 – SSR.** SŠÚ, 368 strán
- ❖ **ŠTATISTICKÝ LEXIKON OBCÍ ČSSR 1982** (1984), SEVT Praha, 1711 strán
- ❖ Pavlík, Z., Rychtaříková, J., Subrtová, A. (1986): **ZÁKLADY DEMOGRAFIE,** Academia ČSAV Praha, 736 strán
- ❖ Uličný, F. (1990): **DEJINY OSÍDLENIA ŠARIŠA.** Východoslovenské vydavateľstvo Košice, 520 strán
- ❖ Kolektív (1992): **OBCE OKRESU PREŠOV V ČÍSLACH.** OO-SŠÚ v Prešove, 286 strán
- ❖ **ŠTATISTICKÝ LEXIKON OBCÍ SLOVENSKA 1992** (1994), ŠEVT Bratislava, 279 strán
- ❖ Hochmuth, Z., Lacová, A., Matlovič R. (1994): **VLASTIVEDA PREŠOVA.** UPJŠ v Košiciach – PdF v Prešove, 83 strán
- ❖ **ŠTATISTICKÁ ROČENKA SR 1994.** Veda Bratislava, 585 strán
- ❖ **ŠTATISTICKÁ ROČENKA SR 1995.** Veda Bratislava, 632 strán
- ❖ **ŠTATISTICKÁ ROČENKA SR 1996.** Veda Bratislava, 681 strán
- ❖ Michaeli, E., Kandráčová, V. (1998): **LUBOTICE.** OÚ Lubotice
- ❖ **SÚPIS MIEST A OBCÍ SLOVENSKA 1998** (1998), Geotext Bratislava, 282 strán